

กระทู้ถาม เรื่อง มาตรการเตรียมการรองรับการลดภาษีสินค้าตามข้อผูกพันเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)

กระทู้ถามที่

๑๐๗ / ๒๕๕๒

วุฒิสภา

วันที่เสนอ

๑ กันยายน ๒๕๕๒

สมัยคณะรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

ชื่อผู้ตั้งกระทู้ถาม

นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ

ชื่อผู้ถูกตั้งกระทู้ถาม

นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

ชื่อผู้ตอบกระทู้ถาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายธีระ วงศ์สมุทร)
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายอลงกรณ์ พลบุตร)
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์)

ประเภทกระทู้ถาม

กระทู้ถามทั่วไป

สถานภาพกระทู้ถาม

รัฐมนตรีตอบแล้ว
ในที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันจันทร์ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

สรุปสาระสำคัญของกระทู้ถาม

ตามที่อาเซียนจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) เมื่อปี ๒๕๓๕ เพื่อขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน พันธกรณีของไทยภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) คือต้องลดอัตราภาษีศุลกากรสินค้าทุกรายการทั้งเกษตรและอุตสาหกรรมเป็นร้อยละ ๐ ภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ (ยกเว้นสินค้าอ่อนไหว ได้แก่ ไม้ตัดดอก มันฝรั่ง กาแฟ และเนื้อมะพร้าวแห้ง) ที่จะลดอัตราภาษีศุลกากรร้อยละ ๕ ผู้ตั้งกระทู้ถามขอทราบว่าจะ

๑. ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ผู้ประกอบการไทยมีความรู้ ความเข้าใจ เข้าถึงรายละเอียดของข้อตกลง และได้ใช้สิทธิประโยชน์ในกรอบข้อตกลง AFTA เพียงใด

๒. ตามที่รัฐบาลกำหนดสินค้าอ่อนไหวของประเทศไทย คือ กาแฟ มันฝรั่ง มะพร้าวแห้ง และไม้ตัดดอก นั้น มีรายการสินค้าอ่อนไหวอีกหรือไม่

๓. สินค้าเกษตร เช่น น้ำมันปาล์มจากมาเลเซีย และข้าวจากกัมพูชา พม่า ลาว มีผลกระทบอย่างไร และรัฐบาลมีมาตรการรองรับการลดภาษีสินค้าตามข้อผูกพัน AFTA อย่างไร

๔. การลดภาษีสินค้าเกษตรตามข้อผูกพันเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) รัฐบาลมีมาตรการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ เช่น เกษตรกร อย่างไร

๕. ในกรณีที่มีการลักลอบนำสินค้าเกษตร เช่น ข้าวจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาสวมสิทธิโครงการของรัฐบาล เช่น รับจำนำข้าว หรือประกันราคาข้าว รัฐบาลมีมาตรการป้องกันและแก้ไขอย่างไร

๖. รัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมการนำสินค้าเกษตรจากเพื่อนบ้านภายใต้กรอบ AFTA เพื่อทำให้ต้นทุนการบริโภคสินค้าภายในประเทศถูกลง หรือจะมีนโยบายกักกันสินค้าเกษตรจากเพื่อนบ้านภายใต้มาตรการทางการค้าที่มีใช้หรือไม่ อย่างไร

๗. อุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษี รัฐบาลมีนโยบายนำมาใช้หรือไม่ และถ้าหากประเทศเพื่อนบ้านนำอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษีมาใช้กับสินค้าของประเทศไทย รัฐบาลจะมีวิธีการ มาตรการแก้ไขอย่างไร

สรุปสาระสำคัญของคำตอบกระทู้ถาม

คำตอบข้อที่ ๑

กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง ได้จัดสัมมนาสร้างความรู้ ความเข้าใจสิทธิและประโยชน์ทางภาษีศุลกากร พิธีการศุลกากร กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า เกี่ยวกับสินค้าเขตการค้าเสรีอาเซียนและเขตการค้าเสรีต่าง ๆ ให้กับผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ประกอบการทั่วไป สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมชิปปิ้งแห่งประเทศไทย เป็นต้น สำหรับอัตราภาษีนำเข้า ระเบียบพิธีการต่าง ๆ มีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ โดยปรับปรุงเว็บไซต์ให้มีข้อมูลครบถ้วนและทันสมัย

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ รวมทั้ง เครือข่ายสังคม (social network) ต่าง ๆ เช่น ทวิตเตอร์ (Twitter) เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศด้วย

มีการจัดตั้งศูนย์บริการ FTA One Stop Service ในศูนย์บริการร่วมกระทรวงพาณิชย์ ถนนรัชดาภิเษก จัดตั้งห้องสมุดเฉพาะทางเพื่อเป็นคลังข้อมูล FTA รวมทั้งอาเซียน และ AEC เพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจ เปิดสายด่วนคอลเซ็นเตอร์ (call center) เพื่อให้ข้อมูลและตอบข้อซักถามต่าง ๆ ทางโทรศัพท์ เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านตู้ ปณ. ๑๕๐ นนทบุรี ๑๑๐๐๐ และการจัดสัมมนาสาธารณะเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน

คำตอบข้อที่ ๒

รัฐบาลกำหนดรายการสินค้าอ่อนไหว (sensitive list) ของประเทศไทยไว้เพียง ๔ รายการเท่านั้น ได้แก่ กาแฟ มันฝรั่ง มะพร้าวแห้ง และไม่ตัดดอก ไม่มีสินค้าอื่น ๆ อีก

คำตอบข้อที่ ๓

รัฐบาลได้เตรียมมาตรการรองรับสำหรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) โดยมี ๔ กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงอุตสาหกรรม มีการประสานงานใกล้ชิดกับภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกร และมีการกำหนดมาตรการในการดูแล โดยเฉพาะแนวทางมาตรการกำกับดูแลและติดตามการนำเข้าสินค้าเกษตรตามข้อผูกพัน AFTA ๗ ประการ ได้แก่

๑. การกำหนดคุณสมบัติผู้นำเข้า
๒. การพิจารณาชนิดสินค้าที่จะนำเข้าเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบ
๓. การกำหนดระยะเวลาการนำเข้า
๔. ต้องมีใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Ruled of Origin: RoOs)
๕. การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสินค้า
๖. การกำหนดมาตรการด้านสุขอนามัยที่เข้มงวดตามกฎหมาย และกำหนดเงื่อนไขปลอดจีเอ็มโอ (GMOs)
๗. การกำหนดด่านที่จะนำเข้าสินค้า

คำตอบข้อที่ ๔

ในส่วนของกระทรวงพาณิชย์มีกองทุนเอฟทีเอ ซึ่งกองทุนดังกล่าวได้เข้าไปดูแลเกษตรกรและภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมไปถึงการใช้มาตรการที่เป็นที่ยอมรับภายใต้กติกาสากล ในกรณีที่มีการทะลักเข้ามาของสินค้าและมีผลกระทบอย่างรุนแรง คือมาตรการปกป้อง (Safeguard) ของความตกลงต่าง ๆ ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO)

สำหรับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการตั้งกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยได้ดูแลเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบไปแล้วหลายโครงการ ใช้งบประมาณไปแล้วประมาณ ๔๘๐ ล้านบาท มีมาตรการระบบป้องกันความเสี่ยง เช่น โครงการประกันรายได้ขั้นต่ำให้กับเกษตรกรในเรื่องความเสี่ยงด้านราคา และภัยธรรมชาติ เป็นต้น นอกจากนี้ยังช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องการปรับโครงสร้างพื้นฐาน ระบบน้ำ ระบบดิน การถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกรมีความรู้เพิ่มเติม การบริการข้อมูลข่าวสาร การสร้างระบบมาตรฐานและการตรวจสอบรับรองสินค้าเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าอีกด้วย

คำตอบข้อที่ ๕

รัฐบาลได้ดำเนินการในการปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารพืชเศรษฐกิจ โดยเปลี่ยนแปลงจากระบบการรับจํานํา มาสู่การประกันรายได้เกษตรกร เนื่องจากในอดีตมีประเด็นปัญหาการเข้ามาสวมสิทธิในโครงการรับจํานํา ซึ่งโครงการประกันรายได้นั้นจะไม่มีการส่งมอบผลผลิตแต่เป็นการรับประกันรายได้ของเกษตรกร โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในโครงการประกันรายได้แต่ละช่วงฤดูกาล ซึ่งเกษตรกรจะต้องแจ้งพื้นที่เพาะปลูก

สำหรับเรื่องการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร กระทรวงพาณิชย์ได้ตั้งคณะกรรมการบูรณาการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน มีผู้บัญชาการทุกเหล่าทัพ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นคณะกรรมการ โดยช่วงปี ๒๕๕๒ – ๒๕๕๓ จับกุมผู้ลักลอบได้ ประมาณ ๕๐๐ ราย รวมมูลค่าสินค้าประมาณ ๒๐ ล้านบาท นอกจากนี้กรมศุลกากรได้กำชับด่านต่าง ๆ ทั่วประเทศให้มีการตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ เช่น เอกสารชำระอากร เอกสารรับรองแสดงสิทธิชำระภาษีตามพันธกรณีองค์การการค้าโลก (WTO) ให้ครบถ้วนที่สุด และยังได้ดำเนินการป้องกันปราบปรามการลักลอบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น แนวชายแดนต่าง ๆ ระหว่างช่วงเวลาที่มีการรับจํานําหรือรับประกันตามโครงการของรัฐบาล

คำตอบข้อที่ ๖

หลักคิดของรัฐบาลเป็นยุทธศาสตร์ประเทศ คือ การเข้าเป็นภาคีเขตการค้าเสรีไม่ว่าอาเซียนหรือเขตการค้าเสรีใดก็ตาม แนวทางคือการเปิดมากกว่าการปิด การแสวงโอกาสของความได้เปรียบ เช่น มาตรการลดอัตราภาษีศุลกากรเป็นร้อยละ ๐ ในกลุ่มเฉพาะสมาชิก รัฐบาลจึงมีแนวคิดจะสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นที่เรียกว่า (Economic City) เพื่อเปลี่ยนภูมิทัศน์ของการค้าระหว่างประเทศ รวมถึงความร่วมมือภายใต้กรอบอาฟต้า คํานึงถึงการเป็นเมืองท่าหน้าด่านในชายแดน โดยกำหนดนโยบาย ๕ ประตุ คือ ประตุเหนือ ประตุตะวันออก ประตุใต้ ประตุตะวันออก และประตุอีสาน โดยในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จะสร้างขึ้นประกอบไปด้วย เขตนิคมอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ (logistics park) เขตนำเข้าส่งออก (single inspection) ตลอดจนศูนย์การค้าเพื่อการส่งออก ศูนย์การค้า เพื่อการค้าส่งและค้าปลีก ซึ่งคํานึงถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติและวัตถุดิบที่มีราคาถูก แรงงานที่ ไปเข้าเย้นกลับ ผลผลิตทางการเกษตรที่

สามารถใช้ได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำ และพื้นที่ดำเนินการให้ต้นทุนต่ำที่สุดของผู้ประกอบการ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระยะยาวของประเทศไทย ในการผลิตเพื่อส่งออกสำหรับการใช้วัตถุดิบทางการเกษตรและอื่น ๆ ของประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงการพัฒนาโลจิสติกส์ภายใต้แนวคิดอาเซียนเป็นประชาคมแห่งความเชื่อมโยง (community of connectivity)

คำตอบข้อที่ ๗

นโยบายรัฐบาลนี้เป็นแนวทางใหม่ (new model) ซึ่งจะแปลงวิกฤตเป็นโอกาสในการเพิ่มพูนศักยภาพของชาติสำหรับอุปสรรคทางการค้าอื่น รวมทั้งมาตรการที่มีใช้ภาษี จะใช้เท่าที่จำเป็นและเหมาะสม และเน้นใช้กลไกของการเจรจา รวมทั้งมาตรการปกป้อง (safeguard) เมื่อเกิดกรณีที่มีผลกระทบรุนแรง